

ZPRAVODAJ

zvláštní vydání
Budiměřice, 11.6.2013

Obecního úřadu Budiměřice

Milí spoluobčané,
držíte v rukou mimořádné vydání Zpravodaje. Je určen především těm z vás, kteří nedostávají průběžně zprávy prostřednictvím Infocentra. Obsahem jsou tedy aktuální informace a instrukce vztahující se k situaci způsobené povodněmi. Opět zveřejňujeme i článek Václava Cyruse o dnes už neexistujících rybnících v okolí našich obcí. Možná stojí za to porovnat mapku u článku se situací, která povodně způsobila.

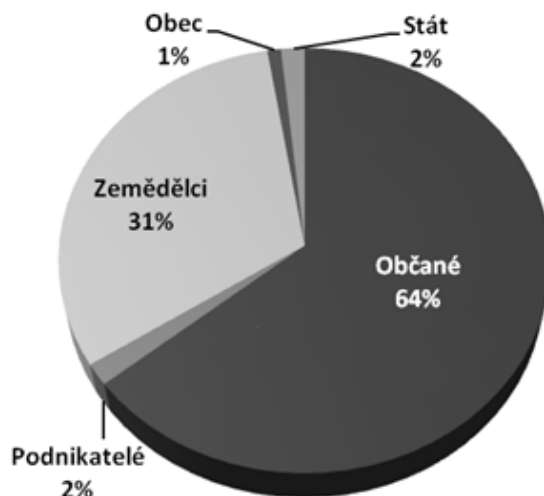
POVODEŇ: škody přesahují 12 mil. Kč

Obecní úřad provedl první, velmi hrubé, vyčíslení škod, ke kterým došlo na území našich obcí. Celková škoda na majetku může přesahovat **12 mil. Kč**. Rozdělení mezi jednotlivé druhy subjektů je vidět v přiloženém grafu. Vyčíslení ještě nezahrnuje mimořádné výdaje, které byly vynaloženy na boj proti záplavě.

Po pondělním jednání zastupitelstva se dá se předpokládat, že účet ještě zdaleka není konečný.

Uvědomuje si, že morální újmy, například ze ztráty milovaných věcí, ke kterým měli vyplavení lidé citový vztah, popřípadě trvalé újmy na psychice a zdravotním stavu zůstávají penězi nevyčíslitelné a nenahraditelné.

Marek Merhout

DĚKUJEME VŠEM, KTEŘÍ JAKKOLIV V KRIZOVÉ SITUACI POMÁHALI.
Spontánních projevů podpory bylo mnoho a v tuto chvíli ještě nejsme schopni projevít naše díky takovou formou, jakou si zaslouží. Jistě ale brzy najdeme příležitost naši vděčnost vyjádřit.

Nezůstávejme lhostejní!

...chvilka pomoci je lepší než deset dní soucitu

*Podle svých možností se prosím připojte k projevům solidarity buď přímo pomocí postiženým rodinám, či **příspěvkem do veřejné sbírky**, kterou Obec Budiměřice vyhlásila:*

Prostředky prosím zasílejte na povodňové konto obce Budiměřice:

107-507 5100 287/ 0100

Zaniklé rybníky v našem okolí

V raném středověku bylo území pokryto pralesem s močály a mokřinami. Řeka Mrlina vytvářela mnoho zákrutů a často se rozlévala ze svých břehů. Podél cesty z Prahy přes Nymburk do Kladska vznikaly osady spolu s polnostmi. Ve 12. -13. století byly zakládány rybníky pro chov ryb. Podle historických údajů bylo na Poděbradsku ve 14. století již kolem 17 rybníků.

V tu dobu byl založen největší český rybník Blato s vodní plochou 975 ha. Byl tedy větší než největší jihočeský rybník Rožmberk s plochou 720 ha. Rybník Blato měl průměrnou hloubku 2m. Rozkládal se mezi vesnicemi Pátek, Kouty, Úmyslovice a Okřínek, jak plyne z přiloženého obrázku. Zpočátku byly rybníky naplněny vodou z dešťových srážek. Později v první polovině 15. století byla vybudována za podpory krále Jiřího z Poděbrad umělá struha, zvaná původně Lánská.

Ta zásobovala rybníky vodou z řeky Cidliny, v blízkosti vesnice Sáň. Proto struha byla také někdy pojmenována jako Sánská. Kanál vedl původně od Cidliny přes vesnice Opolany, Odřepsy, Pátek, Křečkov do Labe. V třicátých letech minulého století bylo vyhloubeno nové koryto od Křečkova do Mrliny (v obrázku označení číslicí 1). Struha měří v současném

provedení přibližně 15 km. Protéká jí maximálně 1m³/s. Ústí původního koryta struhy do Labe je zachováno dodnes. Vede přes ně asfaltovaná cesta pro pěší a cyklisty na pravém břehu Labe. Je zde také umístěna tabule se základními informacemi. Podle záznamů lze soudit, že Lánská struha je starší než Opatovický kanál na Pardubicku a Krčínovy umělé kanály v jižních Čechách. Voda ze struhy poháněla tři mlýny.

V 16. století rybníkářství na Nymbursku a Poděbradsku vzkvétalo. Rozsáhlé rybníkářské systémy vznikly také na sever od Nymburka a na levém břehu Cidliny. V roce 1587 navštívil Poděbradsko na pozvání také vrchní stavitel rybníků v Čechách Jakub Krčín. Polohy rybníků v krajině jsou podrobně zachyceny na prvních vojenských mapách z poloviny 18. století.

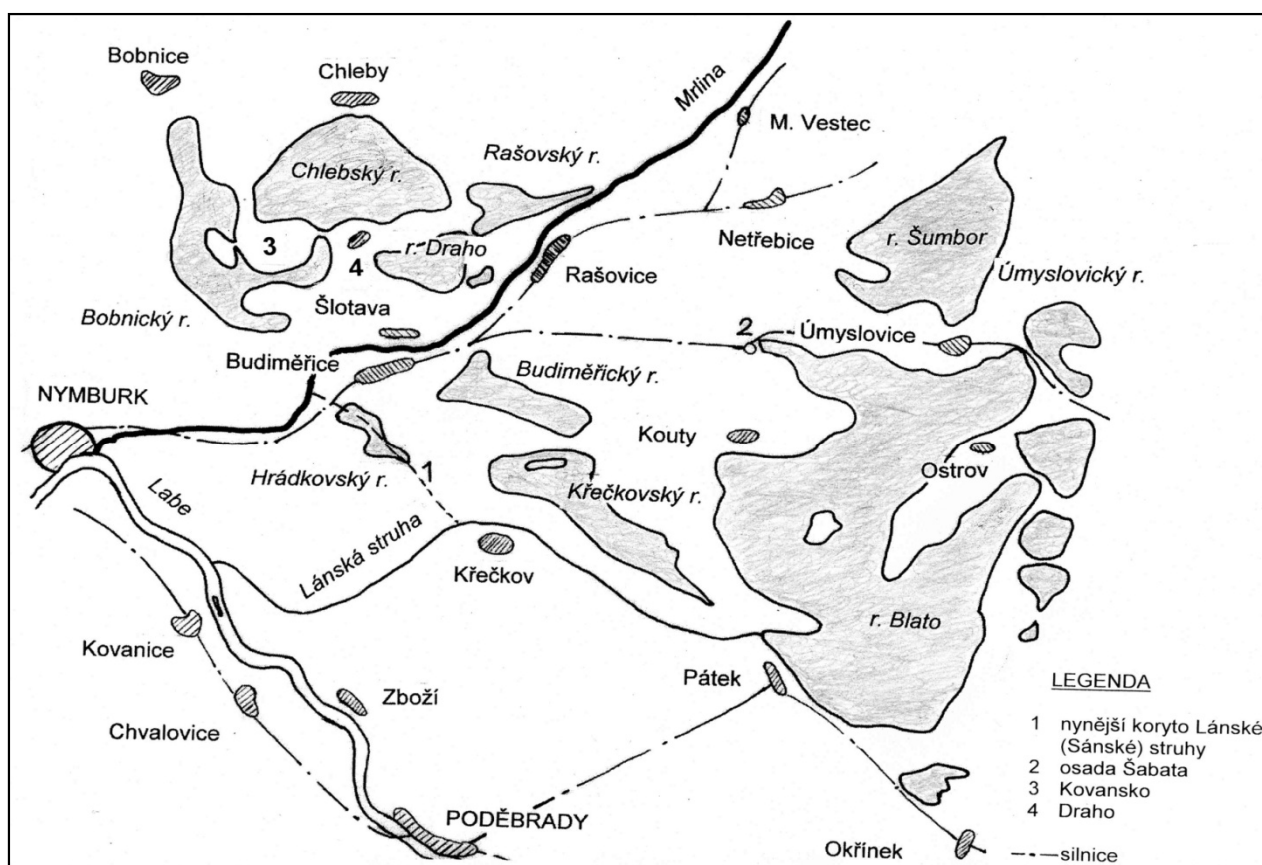
V okolí našich tří vesnic se rozkládaly následující rybníky: Hrádkovský, Budiměřický, Draho, Chlebský, Bobnický, Křečkovský, Šumbar a Úmyslovický. Nejblíže Budiměřic se nacházel Hrádkovský rybník. Jeho hráz byla u silnice směrem na Nymburk v místě toku nového koryta Lánské struhy. Zajímavé je také umístění vesnic Ostrov a Kovansko. Prvně jmenovaná

se nalézala na poloostrově rybníka Blato. Druhá byla přímo na ostrově Bobnického rybníka (číslice 3 na obrázku). Obyvatelé se museli za normálního stavu vody dopravovat na lodích.

V druhé polovině 18. století začal postupně úpadek rybníkářství v Polabí. Nízké výnosy či finanční ztráty v podnikání způsobily postupné rušení rybníků. Jaké byly důvody, neznáme. Největší rybník Blato byl zrušen r. 1790. Vodní plochy byly nejprve přeměněny v pastviny a později v pole. Tyto změny podpořila poptávka po cukrové řepě. Té se dobře dařilo v těžkých půdách po rybnících.

V třicátých až šedesátých letech minulého století byla provedena regulace řeky Mrliny a meliorace polí. Tyto zásahy odvodnily blata a mokřiny. Určitá necitlivost při jejich provedení zničila původní vzácnou floru a faunu. Například meliorace kolem struhy Bahna u Babína, kde měl můj děd a strýc pole, zničily nenávratně lokalitu se vzácnou masožravou rostlinou.

Ing. Václav Cyrus, Budiměřice čp.17

Rodiče dětí, které chodí do škol a školek uzavřených z důvodu povodně, mohou čerpat ošetřovné

Povodeň uzavřela některé školy a školky a rodiče se musí postarat o svého potomka. Na tyto situace pamatuje zákon, rodiče mohou čerpat tzv. ošetřovné. V případě uzavření školského nebo dětského zařízení získá rodič pro zaměstnavatele potvrzení k čerpání ošetřovného od pověřené osoby zařízení, které dítě navštěvuje.

„Nárok na ošetřovné má zaměstnanec, který musí pečovat o zdravé dítě mladší 10 let proto, že školské nebo dětské zařízení bylo uzavřeno pro nepředvídanou událost, jakou povodně bezpochyby jsou,“ říká ústřední ředitel ČSSZ Vilém Kahoun.

Ošetřovné lze čerpat maximálně 9 kalendářních dnů (vč. soboty a neděle), osamělí zaměstnanci mohou čerpat dávku až 16 kalendářních dnů. Ošetřovné náleží od prvního kalendářního dne, kdy vznikne potřeba ošetřování. Zároveň však platí, že zaměstnanci musí vzniknout nárok na výplatu ošetřovného alespoň za jeden den, kdy měl pracovat, jinak dávku přiznat nelze. Rodiče se mohou v průběhu ošetřování vystřídat, avšak pouze jednou.

Zaměstnanec doplní do tiskopisu, který mu vystaví provozovatel školy nebo školky, potřebné údaje a toto potvrzení pak předá zaměstnavateli. Tímto krokem uplatní nárok na čerpání ošetřovného. Potvrzení vystaví pověřená osoba školského nebo dětského zařízení bez zbytečného odkladu, kdy jí to provozní možnosti umožní.

Ošetřovné činí 60 % redukovaného denního vyměřovacího základu. Ošetřovné vyplatí okresní správa sociálního zabezpečení nejpozději do jednoho měsíce od data, kdy obdržely kompletní podklady ke zpracování výplaty. Formu výplaty – bankovní převod nebo poštovní poukázka - si volí příjemce. V případě výplaty poštovní poukázkou se dávka ošetřovného snižuje o náklady související s doručením složenky.

Nárok na ošetřovné nemají osoby samostatně výdělečně činné, dále zaměstnanci, pokud je jejich zaměstnání zaměstnáním malého rozsahu, zaměstnanci na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce či zaměstnanci pracující z domova.

Petra Němcová

SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU PRO DOMÁCNOSTI ZASAŽENÉ POVODNĚMI

Ráno v sobotu 15.6. proběhne svoz nebezpečného odpadu z domů zasažených povodněmi.

Žádáme občany, kterých se to týká, aby odpad připravili před vrata svých domů.

Občany, kteří nebyli povodní zasaženi, žádáme o respektování pravidel. I pro ostatní bude svoz zajištěn, avšak po vyřešení krizové situace. Děkujeme za pochopení.

Krizový provoz MŠ Netřebice

Od úterý 11. června začala dočasně fungovat mateřská školka v prostorách ZŠ Budiměřice jako náhrada za uzavřenou školku v Netřebicích. Po jednání s Krajskou hygienickou stanicí a po splnění všech podmínek bylo možno do školky umístit 10 dětí z našich obcí (Budiměřice, Rašovice, Šlotava). Přednost budou mít děti, jejichž rodiny byly postiženy záplavami, a o umístění do provizorní školky bude rozhodovat Obecní úřad.

Chtěli bychom na tomto místě poděkovat všem, kdo se o toto řešení zasloužili - zejména potom paní ředitelce školy Nepimachové a paní doktorce Rumlové z Krajské hygienické stanice v Nymburce.

Šárka Merhoutová

OBECNÍ POZEMKY

Opět upozorňujeme na zákaz stání automobilů na travnatých plochách obecních pozemků. Parkovaná vozidla mnohdy zabraňují pravidelné údržbě zeleně v obcích. Během povodní znemožňovala průjezd hasičských vozů a těžké techniky.

Obec zajistila sběrné kontejnery na odpad. Tyto kontejnery jsou prioritně určeny pro odvoz zničených věcí. Opět prosíme o dodržování pravidel - neukládejte do nich nebezpečný odpad nebo odpad, který nesouvisí se záplavami.

Předem varujeme před odkládáním jakéhokoli odpadu na obecní pozemky! Bude posuzováno jako zakládání černé skládky a také tak postihováno.

PRAVIDLA ZÁKLADNÍ HYGIENY PO ZÁPLAVÁCH

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO: Myjte si pečlivě a často ruce!!!

Ruce si myjte pitnou vodou a mýdlem a utírejte do papírových ubrousků vždy zejména po styku s povrchy, které byly v kontaktu se záplavovou vodou nebo kaly, vždy před jídlem, pitím a také před kouřením. Dále vždy než se dotýkáte obličeje, ale i před a samozřejmě po použití WC. Ruce a obličej utírejte do papírových ubrousků. Máte-li rýmu, používejte papírové kapesníky pro jedno použití. Při styku s infekčním materiálem suché ruce dezinfikujte alkoholovými přípravky (např. Spitaderm, Sterilium, Promanum N, Spitacid).

- **K pití používejte pouze vodu, jejíž zdravotní nezávadnost je ověřena!!!**
- **Při všech pracích užívejte ochranné pomůcky, především gumové rukavice a pevnou nepromokavou gumovou obuv!!!**

PO VSTUPU DO DOMU IHED ZKONTROLUJTE STAV POTRAVIN!

Zaplavené potraviny:

Nejezte zaplavené potraviny s výjimkou potravin hermeticky balených ve skle a plechu (konzervy). Tyto konzervy je však nutno před použitím očistit a dezinfikovat. Zaplavené potraviny s výjimkou hermeticky balených zlikvidujte (uložte do označených kontejnerů).

Čištění konzerv:

Umyjte konzervu v čisté vodě se saponátem, poté v roztoku dezinfekčního prostředku a opláchněte pitnou vodou.

- **Zlikvidujte konzervy, jestliže mají narušený nebo silně pomačkaný obal, silně znečištěný uzávěr!**

Zlikvidujte chlazené nebo mražené potraviny, jestliže chlazené potraviny byly ponechány nad teplotou 6° C déle než 4 hodiny a jestliže mražené potraviny roztály a byly tak ponechány déle než 2 hodiny.

- **Zlikvidujte všechny potraviny vystavené zátopové vodě, jedná-li se o otevřená balení, která byla v kontaktu se záplavovou vodou, dále všechna i neotevřená papírová, sádková, látková a celofánová balení a všechny potravin neuzavřené hermeticky.**
- **Nekonzumujte zaplavené zemědělské plodiny, je nutno považovat je za zdravotně závadné!**

Zemědělské plodiny, které nebyly zcela zatopeny a dále rostou, doporučujeme využívat až po

hygienické kontrole, nejdříve po třech týdnech po skončení záplav.

Ovoce na stromech a keřích, které nebylo zaplaveno, je možno jíst po důkladném umytí pitnou vodou.

- **Máte-li jakékoli pochybnosti o nezávadnosti potravin, zlikvidujte ji! V případě prvních příznaků onemocnění (bolení břicha a křeče v břiše, průjem, zvracení, teplotu, vyrážku) raději kontaktujte svého lékaře. Nepodceňujte počáteční lehké příznaky!**

PO NÁVRATU JE NUTNO VYSUŠIT, UKLIDIT a DEZINFIKOVAT BYT

- Větrat objekt průvanem.
- Odborně zkontrolovat statiku objektu a stanovit rozsah poškození a návrh postupu asanačních prací.
- Zprovoznit inženýrské sítě: elektřinu, plyn, telefon, vodu (před zapojením kontrolu provedou odborníci).
- Musí se odklidit všechny nečistoty, nánosy bahna, zeminy, zničené předměty a zařízení.
- Vyšoušet zdivo pomocí přístrojů, ale vždy za přístupu čerstvého vzduchu.
- Z místnosti vyklidit veškerý poškozený nábytek, koberce, předměty apod., postupovat od horních pater směrem dolů. Vždy při práci používat osobní ochranné pomůcky včetně gumových rukavic a nepromokavých bot.
- Nepoškozený nábytek a předměty dezinfikovat, dopravní prostředky nechat asanovat v servisu.
- Zabezpečit odvoz poškozených výrobků a jejich likvidaci.
- V okolí objektů zajistit trvalé a důsledné odvodňování (vyčištění kalů, odpadů, dešťovodů, kontrola komínů).
- Je nutno zlikvidovat všechny výrobky z nasákavých a porézních materiálů, které byly zasaženy záplavovou vodou nebo bahnem (papír, filtrační materiály, dřevo, folie z plastů).
- Elektrická a strojní zařízení, kde je demontáž problematická a neodborný zásah či opětovné neodborné smontování výrobku by mohlo ohrozit uživatele či obsluhu, je nutné, aby po mechanické očištění tyto úkony provedla servisní služba nebo výrobce. Čistit a dezinfikovat je nutné všechny části výrobku včetně skrytých prostor a otvorů z vnější i vnitřní strany. Pokud tato zařízení či výrobky přicházejí do přímého styku s potravinami a po provedené sanitaci vykazují viditelné změny (popraskání, poškrábání, odloupání povrchových vrstev, zrezivění apod.), nebo zapáchají, mění barvu

a chuť, nelze je pro styk s potravinami použít. Totéž platí i pro keramické výrobky, plastové tenkostěnné obaly a plastové kanystry.

- Výrobky, které jsou nasákavé a odolávají působení dezinfekčních a čistících prostředků se očístí nejlépe tlakovou vodou, omyjí se roztoky detergentů, opláchnou pitnou vodou a dezinfikují (např. chlorovými přípravky – Savo, Chlaramin T v koncentracích a době působení doporučených výrobcem), opět se opláchnou pitnou vodou a osuší. Lze použít i fyzikální postup dezinfekce (var po dobu 10 minut, horký suchý vzduch v troubě při teplotě 160 ° C po dobu 60 min., myčky nádobí s dezinfekčním roztokem atd.).

NEODEBÍREJTE VODU Z VLASTNÍ STUDNY, NENÍ-LI SANOVÁNA A NENÍ-LI PROVEDEN ROZBOR KVALITY VODY S USPOKOJIVÝM VÝSLEDKEM!

Postup při sanaci studní:

Očista a dezinfekce studní se provádí za přítomnosti nejméně 3 osob, pro případ poskytnutí první pomoci osobě, která sestupuje do studny.

Základní postup:

- Mechanicky očistit vnější stěny studny a čerpací zařízení od nánosů bahna a nečistot a opravit poškozené části vnějšího krytu studny. Důkladně opláchnout čistou vodou, nejlépe tlakovou.
- Otevřít studnu a úplně vyčerpat vodu.
- Zjistit, zda se ve studni nevyskytují jedovaté plyny a zda je u dna dostatek kyslíku – nejjednodušší způsob kontroly je spuštění zapálené svíčky na dno studny. V případě bezkyslíkatého prostředí svíčka zhasne, v případě výskytu metanu dojde ke vzplanutí.
- Důkladně mechanicky (např. kartáčem nebo tlakovou vodou) očistit vnitřní stěny studny, čerpací zařízení a dno. Důkladně opláchnout čistou vodou a vodu opět úplně vyčerpat.
- Omyt vnitřní stěny studny 0,05% roztokem chlornanu sodného (pokud používáte přípravek Savo, získáte tento roztok nadávkováním 100 ml Sava do 10 litrů vody).
- Opláchnout stěny studny čistou vodou a vodu znovu vyčerpat.
- Odstranit stávající pokryv dna (štěrk, hrubozrnný písek) a vyměnit za nový, případně za důkladně propraný starý.
- Nechat studnu naplnit vodou a v případě, že je voda dále kalná, pokračovat v čerpání až do vymizení zákalu.

- Provést konečnou dezinfekci vody. Při provádění dezinfekce respektujte návod k použití daného výrobku. K tomu je vždy potřeba znát aspoň přibližně objem vody ve studni. V případě použití chlorového přípravku, použijete dávku odpovídající 1 mg aktivního chloru na litr vody (pokud používáte přípravek Savo, znamená to dávku 100 ml Sava na 1 m³ vody). Přípravek nalijte opatrně do studny a krátkým zapnutím čerpadla či jiným způsobem promíchejte. Nechte působit alespoň 8 hodin, je vhodné po 2 až 3 hodinách nasát dezinfikovanou vodou také do potrubí, kterým se voda ze studny čerpá do domu nebo na zahradu.
- Teprve po provedení dezinfekci a obměně vody za čerstvou je možno odebrat vzorek vody k provedení laboratorní kontroly.
- U vrtaných studní se doporučuje, aby vyčerpání a dezinfekci provedla odborná firma.
- Do doby, než lze vodou použít jako pitnou je nutné k pití, výplachu úst či vaření pokrmů používat výhradně vodu balenou. Vodu lze použít jako užitkovou k mytí, výjimečně ji lze pít pouze po 5 minutovém převaření.

DEZINFEKCE ODPADNÍCH SIFONŮ A ŽUMP

Provádět dezinfekci obsahu žump má smysl pouze před povodní, kdy se očekává její vyplavení (1 kg chlorového vápna na 1 m³ obsahu žumpy); k dezinfekci odpadních sifonů před povodní použijte 5% roztok Chloraminu T (20 vrchovatých polévkových lžic na 10 litrů vody) nebo zalijte odpad neředěným přípravkem Savo.

Firma ČEZ informovala obec, že občané a malopodnikatelé - zákazníci ČEZu mají **možností získat na 3 měsíce elektrickou energii zdarma**. Podmínkou je, aby objekt, kde dochází k odběru, **byl zatopen alespoň do 0.5 metru**. Vyloučeny jsou sklepy, kůlny a garáže.

Potvrzení a bližší informace je možné získat na OÚ.

OČISTIT A DEZINFIKOVAT ODĚVY A PRÁDLO!

Silně znečištěné prádlo namočte na 4 hodiny do 3 % roztoku Chloraminu T (připravíte rozpuštěním 12 vrchovatých polévkových lžic prášku v 10 litrech studené vody) nebo na 8 hodin do roztoku Sava (připravíte nalitím 1 litru Sava do 9 litrů vody).

Méně znečištěné prádlo namočte po dobu 1 hodiny do 1% roztoku Chloraminu T (připravíte rozpouštěním 4 vrchovatých polévkových lžic v 10 litrech vody) nebo do SAVA (1 litr SAVA nalijte do 9 litrů vody). Prádlo po dezinfekci vyperte obvyklým způsobem za použití pracího prášku. Pozor! Chloramin T a SAVO mají bělicí účinky!

Cennější šatstvo, které nelze dezinfikovat, vysušte, vykartáčujte, nechte vyčistit v profesionální čistírně. Prádlo, které snese vyváрку, perte při teplotě nejméně 90° C nebo vyvařte po dobu 10 minut a následně vyperte. Prádlo vyžehlete. Je nutné zabránit kartáčování a prášení. Totéž platí pro polštáře a přikrývky.

PÉČE O POKOŽKU OSOB PO SKONČENÍ ÚKLIDOVÝCH PRACÍ

Po skončení úklidových prací ruce dezinfikujte přípravkem s virucidní (protivirovou) účinností, postupujte podle doporučení výrobce. Alkoholové přípravky nanášejte na suchou pokožku! Po dezinfekci ruce umyjte pitnou vodou a mýdlem, osušte jednorázovým ubrouskem a ošetřete regeneračním krémem. Pokožku celého těla a vlasy umyjte vodou a šamponem případně s dezinfekčním účinkem (např. Octenisan), utřete a ošetřete regeneračním krémem. Veškerá poranění pokožky, hnisání, vyrážky apod. konzultujte s lékařem. V případě zvýšeného výskytu bodavého hmyzu používejte repelenty.

ÚHRADA ČIŠTĚNÍ STUDNÍ

Zástupci pojišťovny Kooperativa jsme byli informováni, že může být uplatněno pojistné plnění na čištění studní.

Pokud je studna jediným zdrojem pitné vody, pak se na ní vztahuje pojištění domácnosti. V tom případě některé pojišťovny plně hradí jak čištění, tak i následný rozbor vody.

Pokud studnu používáte např. jen pro zalévání, je nutné mít sjednáno pojištění nemovitosti a ostatních objektů.

Každá pojistná smlouva je však individuální a i plnění může být různé.

RIZIKO INFEKČNÍCH ONEOCNĚNÍ

Při práci v zatopených prostorách a při jejich čištění jsou osoby vystaveny riziku infekce. Jedná se jednak o infekce přenášené vodou kontaminovanou lidskými výkaly pocházejícími z žump a čističek odpadních vod a vodou kontaminovanou výkaly zvířat v případě některých infekcí přenosných na člověka. Jejich původci mohou vniknout do organismu člověka i nepatrně poškozenou kůží (např. oděrkami a záděrami). Snažte se tedy omezit styk vody a bláta s tělem pokud možno co nejvíce (použít ochranné pracovní pomůcky).

Hnisající oděrky, boláky, bodnutí hmyzem, vyrážka, teplota, dýchací či zažívací potíže je nutné lékařsky vyšetřit a ošetřit. Ošetřujícího lékaře je nutné upozornit na skutečnost, že nemocný byl v kontaktu se záplavovou vodou. Lidé se mohou v záplavových oblastech nakazit zejména salmonelózou, úplavicí, břišním tyfem a paratyfem, leptospirózou, listeriózou, tularémií, žloutenkou typu A a B apod. Při přemnožení komárů hrozí záplavové horečky.

Zkontrolujte si platnost očkování proti tetanu (přeočkování po 10-ti až 15-ti letech). Pokud zjistíte jakoukoliv odchylku od normálního zdravotního stavu (např. zvýšenou teplotu), ihned navštivte lékaře a informujte ho, že jste pracovali v zatopeném prostředí. V některých případech se podle místní epidemiologické situace doporučuje i další očkování (např. proti hepatitidě typu A, břišnímu tyfu apod.)

Onemocnět infekčními nemocemi mohou i domácí mazlíčci a užitková zvířata. Některá onemocnění zvířat se mohou přenášet na lidi.

Od VaK Nymburk jsme obdrželi písemné prohlášení, že dodávaná pitná voda je v bezvadné kvalitě a vyhovuje všem předpisům.

**Pesimista vidí obtíž při každé příležitosti.
Optimista vidí příležitost při každé obtíži.**

Winston Churchill

KOMÁŘI

Hygienické stanice jsme nahlásili rozsah lagun za našimi obcemi, aby mohla být včas provedena opatření pro potlačení zvýšeného výskytu komárů.

Z informací, které jsme obdrželi, vyplývá, že „povodňoví“ komáři se vyvíjejí především v místech jejich přirozeného trvalého výskytu. To znamená, že jejich výskyt na zaplavených polích je téměř nepravděpodobný. Případné přemnožení by obyvatelé lokalit poblíž zaplavených luk pocítili nejdříve za 10-14 dní.

I přesto je ale situace monitorována ve spolupráci s MÚ a Hygienickou stanicí Nymburk.

OCHRANA PŘED KOMÁRY

Repelenty

na trhu je k dispozici asi 40 účinných repelentů. Používejte je dle návodu, jsou nutné opakované aplikace.

Přípravky k impregnaci oděvů
impregnovaný oděv chrání před napadením několik dnů až týdnů.

Elektrické odpařovače

slouží k ochraně před komáry zaletujícími do obydlí.

Prodej těchto přípravků zajišťují drogerie, supermarkety a lékárny.

V našich klimatických podmínkách jsou komáři především obtěžujícím hmyzem. V ojedinělých případech mohou způsobit horečnatá onemocnění.

Petra Němcová

Postup při sanaci zatopené studny

Při poškození individuálního zdroje pitné vody (studny) je možné k jeho sanaci (vyčištění a znovuvvedení do použitelného stavu) přistoupit až tehdy, kdy to nejenom dovolí vnější podmínky (odpadnutí povodňové vlny, odstranění nánosů ad.), ale až dojde též k poklesu zvýšené hladiny spodních vod. Pokud nebyla studna povodní přímo zasažena, stačí provést revizi zdroje a okolí, provést jednorázovou „šokovou“ dezinfekci a nechat provést rozbor vody. Pokud studna byla povodní zasažena, bývá většinou nutné provést kompletní sanaci.

Postup při sanaci studní:

1. Odstraňujeme-li následky záplav, je možné s asanací začít až po opadnutí povodňové vlny a poklesu hladiny podzemních vod. Mechanicky očistíme vnější stěny studny a čerpací zařízení od nánosů bahna a nečistot a opravíme poškozené části vnějšího krytu studny. Důkladně opláchneme čistou vodou, nejlépe tlakovou.
2. Odstraníme zákrytovou desku a otevřeme studnu.
3. Instalujeme čerpací zařízení (kalové čerpadlo).
4. Pokud jde o silně znečištěnou studnu, např. zaplavenou bahnem, vyčerpáme celý objem vody.
5. Před vstupem do studny pomocí detektoru nebo svíčky zjistíme, zda ve studni nejsou jedovaté plyny – pokud ano, odstraníme je vývěvou nebo kompresorem. Při práci ve studni nutno dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce (především používáme ochranné pomůcky).
6. Velmi důkladně (např. kartáčem) očistíme vnitřní stěny studny, čerpací zařízení a dno studny. Důkladně vše opláchneme čistou vodou a vodu opět úplně vyčerpáme. Veškerou vyčerpanou vodu v průběhu asanace odvádíme do odpadu nebo dostatečně daleko od studny po sklonu terénu, aby se zabránilo druhotnému znečištění vody ve studni asanované, ale i studních okolních. Není-li to možné nebo obsahuje-li voda vysokou koncentraci desinfekčního přípravku, je nutné ji odvézt do čistíren odpadních vod, aby nedošlo k poškození vegetace a půdního prostředí.
7. Omyjeme vnitřní stěny studny a čerpací zařízení koncentrovanějším roztokem desinfekčního prostředku, který obsahuje chlor (chloramin 5 – 10 %, chlornan sodný 5 %, roztok chlorového vápna 10 %) v množství vyšším než je uvedeno na etiketách výrobků. Nutno pracovat v gumových rukavicích. Pokud chlorový roztok nestačí důkladně umýt stěny, lze použít i roztok mýdlový.
8. Vše opláchneme čistou vodou a vodu vyčerpáme.
9. Pokud nebyla studna záplavovou vodou přímo zasažena, odčerpáme vodu ze studny asi na 1 m výšky vodního sloupce. Přechlorujeme vodu desinfekčním přípravkem (nejlépe na bázi chloru) a myjeme stěny zpětným proudem přechlorované vody. Úplně vyčerpáme vodu ze studny. Pozor: před vstupem do studny nutno postupovat podle odstavce 5.
10. Odstraníme znečištěný povrch dna (štěrk, písek). Vytěžíme kal a bahno ze dna studny, odstraníme případné pevné součásti, pečlivě vyčistíme dno studny, včetně vtokových otvorů na dně studny.
11. Vyspravíme stěny studny podle druhu jejího zdiva – skruže, cihly, kameny. U skružených studní opravíme spárování mezi skružemi.
12. Provedeme konečné mytí stěn a dna studny, vodu vyčerpáme.
13. Provedeme povrch dna nejlépe novým štěrkem nebo hrubozrnným pískem, v nouzi též možno vrátit důkladně propraný starý materiál.
14. Necháme studnu naplnit vodou a v případě, že je voda dále kalná, pokračujeme v čerpání až do vymezení zákalu.
15. Demontujeme čerpací zařízení (kalové čerpadlo) včetně přípojky elektrického proudu.
16. Přidáme prostředek pro dezinfekci pitné vody podle návodu na použití. U chlorových preparátů udržujeme obsah volného chloru na 0,5 – 1 mg/l. Je možno též použít k desinfekci prostředky na bázi koloidního stříbra (Sagen). Dezinfekční prostředek musí působit nejméně 24 hodin, v případě Sagenu 48 hodin. Po několika hodinách odpustíme trochu vody, a tím načerpáme vodu ze studny za účelem dezinfekce rozvodného potrubí.
17. Uzavřeme studnu zákrytovou deskou. Asanujeme a upravíme okolí studny.
18. Asi za 2 až 3 týdny necháme provést základní rozbor.

POUŽÍVÁNÍ VYSOUŠEČŮ

a upozornění na nejčastější chyby

S JAKÝMI ZPŮSOBY VYSOUŠENÍ SE SETKÁVÁME

Přírozené vysoušení, tj. vysoušení, při kterém je využito přirozené proudění vzduchu otevřenými okenními nebo dveřními otvory. Je třeba mít však na mysli, že v době po záplavách obsahuje i vnější vzduch velké procento vlhkosti. Tím je přirozené odpařování vlhkosti, oproti normálním podmínkám, výrazně sníženo.

Pro urychlení cirkulace vzduchu mohou být používány různé ventilátory.

K vysoušení jsou velmi často používány různé technické prostředky - vysoušeče.

Humanitární organizace a hasiči mají k dispozici několik druhů těchto vysoušečů:

Absorpční (kondenzační) vysoušeče.

Při jejich používání dochází ke srážení (kondenzaci) vlhka obsaženého ve vzduchu. Je nezbytné důsledně dodržet pravidla pro jejich používání. Jejich nedodržení je účinnost vysoušečů výrazně snížena.

Horkovzdušné vysoušeče.

Většinou se jedná o plynové, naftové nebo různé elektrické zářiče. Zvyšováním tepla vzduchu a zdíva napomáhají k urychlení odpařování vody z konstrukcí. I tady je třeba dbát pravidel k jejich používání. Existují i jiné druhy vysoušečů (mikrovlnné atd...) Použít je mohou jen odborné firmy, proto se jimi nebudeme zabývat.

ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ ABSORPČNÍCH (KONDEZAČNÍCH) VYSOUŠEČŮ

Na základě dlouhodobých zkušeností považujeme za nezbytně nutné, aby zapůjčování vysoušečů bylo konáno důkladně proškolenou osobou, a to až po osobním zjištění situace přímo na místě. K zajištění optimálního využití vysoušečů je třeba dodržovat následující zásady (jejich nedodržení snižuje účinnost přístrojů a v konečném důsledku se obrací proti obětem záplav):

1. Před vysoušením je třeba odstranit všechny nečistoty způsobené povodní. Ze zdíva odstranit malbu. Stěny omýt vodou. Je-li nutné

osekat omítky, započít s vysoušením až po jejich osekání a odstranění z místnosti.

2. Zvolit vhodný vysoušeč nebo vhodné množství vysoušečů pro místnost, ve které mají být použity. Každý vysoušeč má jinou kapacitu. Při poddimenzování kapacity dochází ke kondenzaci vlhkosti na stěnách a oknech, při předimenzování ke zbytečné spotřebě elektrického proudu.
3. Zabránit přístupu vzduchu z jiných místností nebo z venku. Je třeba utěsnit všechny otvory ve vysoušené místnosti tak, aby bylo maximálně zabráněno přístupu přirozeně vlhkého vzduchu do místnosti (po záplavách je vlhkost vnějšího vzduchu obzvlášť vysoká).
4. Teplotu vzduchu ve vysoušené místnosti udržovat mezi 20-30°C (čím vyšší teplota, tím rychleji dochází k odpařování vlhkosti ze zdíva).
5. Nevětrat! Do místnosti vcházet jen ze účelem vylítí vody z nádoby vysoušeče (obvykle stačí jednou za 12 hodin).
6. Vysoušeč(e) ve vysoušeném prostoru musí běžet nepřetržitě 24 hodin denně! Jejich vypínáním (přes den větrat, v noci vysoušet) je negativně narušen proces vysoušení a v konečném výsledku nedojde k žádné úspoře elektrické energie!
7. Je-li dům podsklepen, je třeba zajistit nejdříve vysoušení sklepních prostor. Sníží se tím vztlínání vody do vyšších pater.
8. Vysoušeče nechat nepřetržitě pracovat v jednom prostoru minimálně 3-4 dny. Pak je možné je přemístit do jiné místnosti. Po navzlínání vody k povrchu zdíva je třeba proces znovu opakovat. Vysoušení je pozvolný a dlouhodobý proces.
9. Doporučujeme provádět průběžné měření vlhkosti zdíva kvalitními měřicími přístroji. Dobře zaškolený pracovník by měl dokázat určit dobu, kdy je třeba vysoušení pomocí přístrojů ukončit.
10. Organizace, která vysoušeče zapůjčuje, musí provádět opakovanou instruktáž a kontrolu

jejich využívání. Není-li tato zásada dodržována, dochází v mnoha případech ke špatnému používání přístrojů, a tak k navyšování nákladů.

Nejčastější chyby při používání absorpčních/ kondenzačních vysoušečů

1. Nevyváženost výkonu přístroje, výšky promočení zdíva a objemu místnosti (viz bod 2 předcházejícího odstavce). Je-li místnost vysoká a výška promočení zdíva malá (např. 10 cm), je lépe zvolit raději jiný typ vysoušení.
2. Nedostatečná utěsněnost místnosti. Netěsná okna, dveře bez prahů, otevřené komínové průduchy apod. jsou cestou pro cirkulaci vzduchu a tak ke snížení účinnosti přístrojů.
3. Kombinace větrání a „vysoušení“ (den, noc). Jedná se o nejčastější chybu. Vzduch, přes noc zbavený vlhkosti a tak připravený k absorbování vlhka ze zdí, je ráno vyvětrán vlhkým vzduchem z vnějšího prostředí.
4. Kombinace s horkovzdušným - plynovým vysoušečem. Vedlejším produktem spalování plynu je pára. Je-li ke zvýšení teploty vysoušené místnosti používán plynový horkovzdušný vysoušeč, dochází ke snížení efektu na vysoušení zdíva.

ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ HORKOVZDUŠNÝCH VYSOUŠEČŮ

Jak působí horkovzdušné a sálavé vysoušeče?

Ohřátím vzduchu (zdíva) napomáhají k urychlení odpařování vlhkosti ze zdí. I zde je třeba dodržovat určitá pravidla:

1. Horkovzdušné vysoušeče je vhodné využívat mimo jiné zvláště tam, kde nelze užít kondenzační vysoušeče.
 - a)
2. Horkovzdušný vysoušeč nenechávat sálat na zeď z menší vzdálenosti než 70 cm

Povodňové zpravodajství:

**V Praze se vylila Vltava,
Zeman a Kalousek**

Jak máte velkou zahradu?

Nic moc, tak na tři tempa

**Upozornění policie:
Neukázněným řidičům, kteří
špatně parkují v oblasti
Mrliny, bude policie
udělovat místo botiček
kotvičky.**

Zpráva pro houbaře:

**Na většině území ČR
rostou houby jak z
vody.**

**Prodám chatku 4x4
metry. Plně zařízená.
K vidění:
3.6. ve Vestci,
4.6. v Rašovicích,
5.6. v Budiměřicích
Zn.: Voda zavedena.**

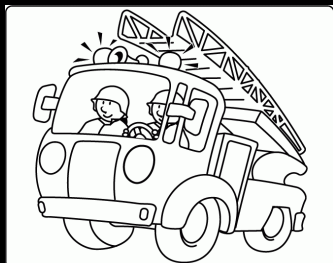
**Zprávy pro vodáky:
„Všechny nymburské
silnice jsou sjízdné“**

VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

**se uskuteční
v pondělí 24. června
od 19 hodin
na OÚ Budiměřice**

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BUDIMĚŘICE

*se politování oznamuje, že
se z důvodu povodně
**ruší plánovaný
memoriál B. Jeníka,**
který se měl uskutečnit
v sobotu
15.6.2013*

InfoCentrum

se během povodní
osvědčilo jako rychlý
způsob komunikace.

Většina z vás má již
doma zaveden
internet, nebo vlastní
„chytrý telefon“ kam
vám můžeme zasílat
e-mailové zprávy
z InfoCentra.

Od doby zavedení InfoCentra jsem rozeslal téměř 60
zpráv a připravuji nové internetové stránky.

Jediné co stačí pro registraci do InfoCentra udělat, je
zaslat svou e-mailovou adresu na
infocentrum@budimerice.cz

Marek Merhout

POJIŠŤOVNY: Jak postupovat po opadnutí vody

Postup při škodách na nemovitostech a domácnostech.

1. Udělejte si soupis způsobených škod (ideálně včetně přibližného data pořízení věci a kupní ceny).
2. Nahlaste škody na infolinku Vaší pojišťovny. Po nahlášení Vás bude kontaktovat likvidátor pojišťovny a domluví si s Vámi termín návštěvy.
3. Pořídte důkladnou fotodokumentaci způsobených škod.
4. Zahajte práce pro zamezení dalšího rozšiřování škod, tak abyste předešli dalším škodám.
5. Poškozené věci nevyhazujte. Dejte je na jednu hromadu, dokud nepřijde likvidátor.
6. Při škodách většího rozsahu požádejte pojišťovnu o zálohu plnění, tak abyste mohli zahájit opravy ještě před prošetřením pojistné události a výplatou plnění. Žádost o zálohu na pojistném plnění sdělte technikovi likvidace, který k vám přijde udělat prohlídku.
7. V ideálním případě dohledejte doklady o pořízení poškozených věcí (faktury, účtenky, záruční listy apod.). Likvidace proběhne na základě doložených dokladů nebo na základě rozpočtu, který vytvoří pracovníci pojišťovny ve spolupráci s likvidátorem, který provedl prohlídku.
8. Nezapomeňte nahlásit na policii případnou ztrátu dokladů a v bance zablokovat ztracené platební karty.

Musím čekat na prohlídku likvidátora, nebo mohu zahájit úklid dříve?

Z pochopitelných důvodů je často potřeba zahájit úklid po povodních ještě před příjezdem likvidátora pojišťovny. Nejprve ale pořídte důkladnou fotodokumentaci.

Zaplatí mi pojišťovna způsobenou škodu, když mi smlouvy odplavaly?

Druhý originál smlouvy má k dispozici pojišťovna, na vyžádání Vám zašle jeho kopii.

Po pojistné události se standardně vedle údajů o pojistníkovi, místě a datu pojistné události a seznamu poškozených věcí hlásí také číslo pojistné smlouvy. Pokud ho ale nemáte, není to problém, pojišťovna si číslo smlouvy na základě sdělených informací dohledá.

Jaký je postup, pokud mám poškozenou nemovitost na hypotéku?

Součástí všech hypoték je i povinnost pojištění zastavené nemovitosti, máte tedy nárok na pojistné plnění, proto neprodleně oznámte bance i pojišťovně danou událost, připravte si pojistnou smlouvu, případně další dokumentaci. Banka má přednostní nárok na pojišťovnou vyplacené pojistné plnění. Banka také rozhoduje o tom, zda je třeba nemovitost opravit, nebo zda bude hypotéka splacena a ukončena. Potřebujete tedy souhlas banky, abyste mohli získat dané finanční prostředky na opravu.

V případě, kdy se bude poškozená nemovitost rekonstruovat, banka na provádění oprav dohlíží a kontroluje, aby nebyly vyplacené prostředky použity jinak, než na co jsou určeny.

Postup při poškození auta

Auto zatopené vodou

1. Pokud je auto zatopené vodou, nezbývá než počkat na opadnutí vodní hladiny, zatopené auto nestartujte! Nejprve je třeba ho vysušit.

2. Vždy se obraťte se asistenční službu pojišťovny, která je dnes již téměř standardní součástí pojištění vozu (jak povinného ručení, tak havarijního pojištění). Asistenční pojišťovna zdarma zajistí odtah vozu do servisu, zároveň je spojena s možností nahlásit pojistnou událost. Číslo na asistenční službu máte uvedeno na zelené kartě.

V případě, že máte vozidlo pojištěno havarijně nebo máte sjednáno připojištění živelných rizik k povinnému ručení, využijte rovnou možnost nahlásit asistenční službě pojistnou událost. Havarijní pojištění: ověřte si, zda máte v rámci havarijního pojištění sjednáno riziko živelní. Připojištění živelních rizik k povinnému ručení: pojištění proti povodni a záplavě není vždy pravidlem. Ze samotného povinného ručení plnění nezískáte, můžete ale využít asistenční služby a odtahu vozu do servisu zdarma.

Pokud bylo auto zatopeno do úrovně poloviny kol, obvykle se situace obejde bez nákladné opravy. Vůz by měl být po vysušení, vyčištění a následné kontrole brzd, ložisek kol a provozních kapalin v pořádku. S rostoucí hladinou zatopení počítejte s nákladnější

opravou. Pokud je zatopena i přístrojová deska, auto bude často na odpis, většina pojišťoven je likviduje jako totální škodu.

Po opadnutí vody

1. Kontaktujte asistenční službu - nahlaste škodu a domluvte si odtah do servisu. Doporučujeme souhlasit s odtahem do smluvního servisu pojišťovny, urychlíte tak vyřízení škody.

2. Vozidlo nafotťte na místě, kde došlo k zaplavení. Ideálně zdokumentujte také výši zatopení vozu.

3. Zahajte práce pro zamezení dalšího rozšiřování škod (např. vysušení vozu, odtahování z rizikového místa apod.).

4. Dále následuje likvidace pojistné události. V ideální variantě je vůz odtahován do smluvního servisu pojišťovny, který zpravidla zároveň zajistí i funkci mobilního technika pojistné události. V opačném případě vás bude po nahlášení pojistné události kontaktovat pracovník likvidace / mobilní technik pojišťovny, který zajistí prohlídku vozidla a sepiše škody.

Existují 2 varianty vyřízení škody:

- Plnění fakturou – pojišťovna uhradí škodu podle faktury vystavené servisem. Počítejte ale s tím, že pokud se vydáte mimo smluvní servis, nemusí Vám pojišťovna uhradit celou fakturu. Při opravě mimo smluvní servis si můžete vůz vyzvednout až poté, co servis od pojišťovny obdrží tzv. krycí dopis, který garantuje proplacení faktury.

- Plnění rozpočtem – pojišťovna nahradí škodu podle tabulek, skutečná cena opravy pak již pojišťovnu nezajímá. Následné zajištění opravy je na Vás - zda si vůz opravíte sami, nebo opravu svěříte známému.

Máte-li vůz na leasing, musíte pro vyřízení škody kontaktovat také leasingovou společnost. Ta je majitelem vozu a pojistné plnění je vinkulováno v její prospěch. Pojišťovně musíte doložit doklad o tzv. devinkulaci ve prospěch nájemce vozu, ten vám vystaví leasingová společnost.

Kontakty na pojišťovny pro hlášení pojistných událostí po povodních:

Allianz pojišťovna telefon: 841 170 000 fax: 242 455 555 e-mail: klient@allianz.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Allianz pojišťovna Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8	AXA Pojišťovna telefon: 292 292 292 volba č. 5 e-mail: info@axa.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Axa pojišťovna Lazarská 13/8 120 00 Praha 2	Česká podnikatelská pojišťovna telefon: 841 444 555 fax: 547 213 468 e-mail: likvidace@cpp.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: ČPP, a.s., Vienna Insurance Group OLPU MO P.O.BOX 28 664 42 Modřice
Česká pojišťovna telefon: 841 114 114 POZOR!!! Pro hlášení škod z povodní 2013 používejte prosím pro otázku „Jaká událost se přihodila?“ volbu: živelní událost – záplava . Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Česká pojišťovna a.s. P.O. Box 305 601 00 Brno	ČSOB Pojišťovna telefon: 800 100 777 e-mail: info@csobpoj.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB Masarykovo náměstí 1458 Zelené předměstí Pardubice 53218	Hasičská vzájemná pojišťovna telefon: 222 119 125 fax: 222 514 412 e-mail: skody@hvp.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s., Úsek likvidace pojistných událostí Římská 2135/45 120 00 Praha 2
Kooperativa pojišťovna telefon: 841 105 105 e-mail: info@koop.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group Centrum zákaznické podpory Brněnská 634 664 42 Modřice	MAXIMA pojišťovna telefon: 224 305 403 fax: 224 305 412 e-mail: LPU@maxima-as.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: MAXIMA pojišťovna, a.s. Na Dlouhém lánu 508/41 160 00 Praha 6	Wüstenrot pojišťovna telefon: 257 092 111, 800 22 55 55 e-mail: centrum.skod@wuestenrot.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Wüstenrot pojišťovna a.s. úsek likvidace pojistných událostí Na Hřebenech II 1718/8 140 23 Praha 4
TriglavPojišťovna telefon: 542 425 000 fax: 542 423 729 e-mail: likvidace@triglav.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Triglav pojišťovna, a.s. Novobranská 544/1 602 00 Brno pro urychlení do předmětu zprávy uveďte slovo POVODĚŇ	Uniqa pojišťovna telefon: 800 120 020 fax: 488 125 125 e-mail: hlaseni.PU@uniqa.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: UNIQA pojišťovna, a.s. Evropská 136, 160 12 Praha 6 - k dispozici je i aplikace na smartphone se systémem Android. Ke stažení je v Google Play.	Slavia pojišťovna telefon: 255 790 111 fax: 255 790 199 e-mail: povodne2013@slavia-pojistovna.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: Slavia pojišťovna a.s., LPU, Revoluční 1 110 00 Praha 1 Telefonické spojení nenahrazuje písemné nahlášení škody (nutný podpis), slouží pouze k informaci o škodě. Online spojení nenahrazuje písemné nahlášení škody (nutný podpis), slouží pouze k informaci o škodě.
Generali Pojišťovna telefon: 844 188 188 e-mail: servis@generali.cz	DIRECT Pojišťovna telefon: 221 221 221 mail: skody@direct.cz	ERGO pojišťovna telefon: 221 585 205, 221 585 259 fax: 221 585 555 e-mail: info@ergo.cz Adresa pro zaslání dokladů ke škodám: ERGO pojišťovna, a.s. Francouzská 28 120 00 Praha 2